

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Obdo/63/2020
Identifikačné číslo spisu: 5109228820
Dátum vydania rozhodnutia: 29.09.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Nemčeková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5109228820.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Ing. P. M., nar. XX. B. XXXX, bytom E., zastúpeného ADAUS, s. r. o., advokátskou kanceláriou, so sídlom Miletičova 5B, Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 36 731 544, proti žalovanému: ARTON s.r.o., so sídlom Komenského 27, Žilina, IČO: 31 595 154, zastúpenému JUDr. Rudolf Adamčík, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Liptovská 2/A, Bratislava, IČO: 50 035 592, o zaplatenie 61.542,16 eur, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 23Cb/208/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. novembra 2019, č. k. 3Cob/172/2018-411, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 27. novembra 2019, č. k. 3Cob/172/2018-411, z r u š u j e a v r a c i a mu vec na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej tiež „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 16. marca 2011, č. k. 23Cb/208/2009-129, uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 61.542,16 eura a nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 7.711,27 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť uviesť pozemok špecifikovaný v žalobe do pôvodného stavu, v akom bol pred neoprávneným zásahom, a zároveň zaplatiť žalobcovi ušlý zisk za obdobie od 4. januára 2008 do 16. septembra 2009 vo výške 39.372,60 eura s DPH a 63,30 EUR s DPH za obdobie od 17. septembra 2009 do uvedenia pozemku do pôvodného stavu. Žalobca v priebehu konania vzal žalobu späť v časti určenia povinnosti žalovanému uviesť predmetný pozemok do pôvodného stavu a súd prvej inštancie v tejto časti konanie zastavil. Na návrh žalobcu na zmenu žaloby, súd pripustil zmenu pokiaľ ide o výšku uplatnenej škody a to na sumu 51.716,10 eura a DPH (ušlý zisk za obdobie od 4. januára 2008 do 30. marca 2010).

3. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania konštatoval splnenie zákonných podmienok pre priznanie náhrady škody v zmysle ust. § 415, § 420 ods. 1, ods. 3 a § 442 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej tiež „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“). Žalobca preukázal, že k predmetnému pozemku mal uzavretú nájomnú zmluvu s Poľnohospodárskym družstvom Vajnory ako prenajímateľom, a že rozhodnutím stavebného úradu z 27. novembra 2007, č. UKaSP-71/2007-KL-2, ktoré nadobudlo právoplatnosť 3. januára 2008, v znení opravy z 18. marca 2009, č. OS-175/2009KL, získal stavebné povolenie na umiestnenie reklamného zariadenia na prenajatom pozemku, teda získal právo, z výkonu ktorého očakával majetkový prospech, a to zisk vo forme príjmu z prenájmu reklamného zariadenia. Žalovaný, umiestnením vlastného reklamného zariadenia na predmetnom pozemku, bez príslušného stavebného povolenia, porušil svoju právnu povinnosť, vyplývajúcu z ust. § 3 ods. 1, § 415 OZ a § 71 ods. 1 písm. c/ zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon). Porušením právnej povinnosti žalovaný znemožnil žalobcovi výkon práv, ktoré k prenajatému pozemku mal a žalobcovi vznikla škoda vo forme ušlého zisku, ktorý by mal pri riadnom užívaní reklamného zariadenia, pokiaľ by na predmetnom pozemku nepostavil žalovaný svoje nelegálne reklamné zariadenie. Výška škody spočívala v ušlom zisku za obdobie od 4. januára 2008 do 30. marca 2010, kedy žalovaný odstránil nelegálne reklamné zariadenie, a bola určená v sume 1.925,25 eura mesačne, čo predstavuje na deň 63,30 eura s DPH x 817 dní, t. j. spolu 61.542,16 eura. Príčinná súvislosť medzi vznikom škody a jej zavinením mala spočívať v tom, že žalovaný znemožnil žalobcovi vybudovať na ním riadne prenajatom pozemku reklamné zariadenie, lebo bez potrebného stavebného povolenia si postavil vlastné reklamné zariadenie a umiestnil ho na mieste, ktoré zodpovedalo špecifikácii uvedenej v rozhodnutí stavebného úradu z 27. novembra 2007, vydanom (po oprave jeho znenia) pre žalobcu.

4. Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Bratislave (ďalej tiež „odvolací súd“), rozsudkom (v poradí tretím - pozn. dovolacieho súdu) z 27. novembra 2019, č. k. 3Cob/172/2018-411, rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho konania v celom rozsahu.

5. Odvolací súd v odôvodnení rozsudku skonštatoval, že žalobca uzavrel zmluvu o predaji podniku z 30. decembra 2010 a predal svoj podnik spoločnosti GRYF - reklamné štúdio, s.r.o. V priebehu odvolacieho konania spoločnosť GRYF - reklamné štúdio, s.r.o., navrhla, aby odvolací súd pripustil na miesto doterajšieho žalobcu vstup do konania uvedenej spoločnosti. Odvolací súd tento návrh zamietol uznesením z 2. februára 2012, č. k. 3Cob/197/2011-86 a uznesením z 11. júna 2012, č. k. 3Cob/197/2011-2005 (správne č. k. 3Cob/197/2011-205 - pozn. dovolacieho súdu) odvolací súd odmietol odvolanie žalobcu vo veci zámeny účastníkov. Najvyšší súd Slovenskej republiky o dovolaní žalobcu proti uzneseniu odvolacieho súdu č. k. 3Cob/197/2011-205 rozhodol uznesením z 10. júna 2015, č. k. 1Obdo/27/2014-322a tak, že dovolanie žalobcu odmietol. Odvolací súd ďalej skonštatoval, že zmluva o predaji podniku nadobudla platnosť (správne účinnosť- pozn. dovolacieho súdu) 1. januára 2011, teda pred rozhodnutím súdu prvej inštancie a preto dospel k záveru, že žalobca ako predávajúci uzavretím zmluvy o predaji podniku s kupujúcim GRYF - reklamné štúdio, s.r.o., týmto dňom stratil vecnú legitimitáciu podľa hmotnoprávných predpisov k pohľadávke, ktorá je predmetom sporu. Opätovne vecnú legitimitáciu nadobudol 25. novembra 2019 na základe zmluvy o postúpení pohľadávky z 25. novembra 2019, ktorou na neho spoločnosť GRYF reklamné štúdio, s.r.o., postúpila pohľadávku na náhradu škody vo výške 61.542,16 eura, ktorej zaplatenie je predmetom tohto sporu. Keďže žalovaný namietať premlčanie žalobcovho práva na zaplatenie náhrady škody v žalovanej výške, odvolací súd sa prednostne zaoberal posúdením skutočnosti, či je táto námietka dôvodná. Poukázal na to, že spoločnosť GRYF - reklamné štúdio, s.r.o., od uzatvorenia zmluvy

o predaji podniku z 30. decembra 2010, ktorá nadobudla platnosť (správne účinnosť- pozn. dovolacieho súdu) 1. januára 2011, vedela o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, pričom táto skutočnosť vyplýva z faktu, že za predávajúceho i za kupujúceho vystupovala tá istá fyzická osoba, a to Ing. P. M. ktorý bol predávajúcim a zároveň jediným konateľom kupujúceho. Túto vedomosť mal odvolací súd osvedčenú aj z návrhov tejto spoločnosti, aby odvolací súd pripustil jej vstup do konania na miesto doterajšieho žalobcu, ako aj z čl. II. bod 3.4 zmluvy o postúpení pohľadávky z 25. novembra 2019, v ktorom postupca i postupník zhodne vyhlásili, že obsah súdneho spisu a priebeh súdneho konania je im známy. Právo spoločnosti GRYF reklamné štúdio, s.r.o., na zapltenie náhrady škody vo výške 61.542,16 eura, sa tak podľa názoru odvolacieho súdu premlčalo, pretože nebolo uplatnené v lehote stanovenej v ustanovení § 100 ods. 1 a § 106 ods. 1 a 2 OZ. Táto spoločnosť už na žalobcu 25. novembra 2019 previedla len premlčanú pohľadávku. Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby.

6. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ust. § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Navrhol dovolaním napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

7. Prípustnosť dovolania podľa ust. § 420 písm. f/ CSP dovolateľ odôvodnil nepreskúmateľnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu. Uviedol, že odvolací súd síce skonštatoval premlčanie uplatnenej pohľadávky, z odôvodnenia rozhodnutia však vôbec nie je zrejmé, kedy podľa súdu začala premlčacia doba plynúť, a ani to kedy skončila. Uvedenie týchto skutočností je, podľa názoru dovolateľa, pre posúdenie plynutia premlčacej doby zásadné a bez určenia týchto časových bodov nemožno konštatovať, že k premlčaniu pohľadávky došlo. Rozhodnutie, ktoré deklaruje, že premlčacia doba uplynula, avšak neuvádza, v ktorom časovom úseku mala uplynúť, je absolútne nejasné a nepreskúmateľné. Navyše súd sa nijako nevysporiadal s plynutím premlčacej doby počas obdobia od vydania rozsudku č. k. 3Cob/5/2017-340 zo 14. júna 2017, kedy bola žalobcovi právoplatným rozhodnutím príslušná pohľadávka priznaná.

8. Zároveň, vo vzťahu k ust. § 420 písm. f/ CSP namietal postup odvolacieho súdu, ktorý, na základe návrhu urobeného v priebehu odvolacieho konania, odmietol pripustiť, aby do konania na miesto žalobcu vstúpila spoločnosť GRYF reklamné štúdio, s.r.o., s odôvodnením, že nakoľko k skutočnosti, na základe ktorej došlo k prevodu pohľadávky, došlo ešte počas konania na súde prvej inštancie, nemožno na ňu prihliadať v odvolacom konaní. Podľa názoru dovolateľa, žiadne zákonné ustanovenie nebráni(lo) tomu, aby na základe skutočnosti, ktorá vznikla ešte v konaní pred súdom prvej inštancie, bol vstup nového subjektu do konania povolený aj v odvolacom konaní.

9. Dovolateľ vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP v dovolaní sformuloval 4 právne otázky, ktoré považoval za odvolacím súdom nesprávne právne posúdené a ktoré v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené:

a) či v prípade, ak podnikateľ pri výkone svojej podnikateľskej činnosti porušením povinnosti vyplývajúcej z Občianskeho zákonníka alebo iného predpisu, ak tento iný predpis neustanovuje použitie ustanovení zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej tiež „Obchodný zákonník“ alebo „ObZ“), spôsobil škodu inému podnikateľovi v dôsledku toho, že znemožnil vykonávať úkony v rámci jeho podnikateľskej činnosti a tak dosahovať zisk, sa posudzuje vzťah medzi týmito podnikateľmi ako vzťah, pri ktorého vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týka podnikateľskej činnosti podnikateľa - škodcu a podnikateľa - poškodeného;

b) či nároky zo zodpovednosti za škodu medzi dvoma podnikateľmi, ktorá vznikla porušením povinnosti mimo existujúci záväzkový vzťah, sa premlčujú v premlčacej dobe podľa Občianskeho zákonníka, a to bez ohľadu na to, že takýto vzťah

zo spôsobenej škody by inak spĺňal podmienky uvedené v § 261 ods. 1 ObZ alebo sa premlčujú v premlčacej dobe podľa Obchodného zákonníka;

c) či v prípade, ak v období pred skončením dokazovania v konaní na súde prvej inštancie dôjde k skutočnosti, v dôsledku ktorej dochádza k prevodu alebo k prechodu práva, ktoré je predmetom súdneho konania na inú osobu, avšak procesne správny návrh na vstup novej oprávnenej osoby do konania na miesto príslušnej procesnej strany nie je súdu doručený v čase pred skončením dokazovania v konaní na súde prvej inštancie, ale až v konaní pred odvolacím súdom, je odvolací súd povinný o návrhu na vstup nového subjektu do konania rozhodnúť tak, že vstup nového subjektu do konania na miesto príslušnej procesnej strany pripúšťa alebo rozhodnúť tak, že návrh na vstup nového subjektu do konania zamietajú;

d) či sa plynutie premlčacej doby prerušuje iba medzi stranami sporu alebo na prerušenie plynutia premlčacej doby postačí, aby pohľadávka bola veriteľom uplatnená na súde a nie je podstatné, či následne prešla alebo bola prevedená na iného veriteľa, ktorý však do súdneho konania nevstúpil.

10. Vo vzťahu k otázkam uvedeným pod písm. a/ a b/ dovolateľ poukázal na to, že žalovaný na dotknutom pozemku prevádzkoval svoju vlastnú reklamnú stavbu (pozemok zabral s úmyslom a cieľom dosahovať zisk prostredníctvom reklamnej stavby, ktorú na tento pozemok umiestnil a prevádzkoval). Žalovaný sa teda dopustil porušenia právnej povinnosti v priamej súvislosti so svojou podnikateľskou činnosťou. Podľa názoru dovolateľa je nepochybné, že hoci medzi žalobcom a žalovaným nevznikol žiadny priamy zmluvný vzťah, s prihliadnutím na všetky okolnosti je zrejmé, že nárok na náhradu škody sa týka podnikateľskej činnosti tak žalobcu ako aj žalovaného (§ 261 ods. 1 ObZ). Je preto daný dôvod, aby sa premlčanie v danom prípade posudzovalo podľa ustanovení Obchodného zákonníka.

11. K otázke pod písm. c/ dovolateľ argumentoval tým, že žiadne zákonné ustanovenie nebráni tomu, aby na základe skutočnosti, ktorá vznikla ešte v konaní pred súdom prvej inštancie, bol vstup príslušnej osoby do konania povolený aj v odvolacom konaní. Poukázal na ustanovenie § 216 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“), ktoré nevylučovalo aplikáciu § 92 ods. 2 OSP v odvolacom konaní.

Na základe uvedeného bol toho názoru, že zmena subjektov v odvolacom konaní je možná, a to aj na základe právnej skutočnosti, ktorá vznikla ešte počas konania na súde prvej inštancie.

12. K otázke pod písm. d/ dovolateľ uviedol, že k premlčaniu pohľadávky nemohlo dôjsť z dôvodu, že príslušná pohľadávka nikdy neprestala byť predmetom konania, iba v období medzi 1. januárom 2011 a 25. novembrom 2019 nebol stranou sporu veriteľ. Podľa názoru dovolateľa ust. § 402 ods. 1 ObZ síce vyžaduje, aby právo na súde uplatnil veriteľ, avšak žiadne ustanovenie Obchodného zákonníka a ani iného právneho predpisu neustanovuje, že v prípade, ak následne veriteľ prevedie príslušnú pohľadávku na inú osobu a táto osoba sa nestane zároveň aj stranou v konaní, tak premlčacia doba plynie ďalej.

Pre zastavenie plynutia premlčacej doby postačuje, aby veriteľ pohľadávku uplatnil, nevyžaduje sa, aby počas celej doby súdneho konania bol stranou v tomto konaní.

Totožnosť uplatnenej pohľadávky je pritom nespochybniteľná skutkovým vymedzením

jej vzniku v žalobe, preto nemožno hovoriť o tom, že v čase, keď skutočný veriteľ

nie je stranou sporu, tak premlčacia doba plynie ďalej. S poukazom na ust. § 112 OZ žalobca uviedol, že príslušný skutočný veriteľ (aj v čase, keď ním bol žalobca, aj v čase keď ním bola spoločnosť GRYF reklamné štúdio, s.r.o.) neustále vykonával voči súdu príslušné kroky, ktoré smerovali k tomu, aby svoj nárok uplatňoval (hoci súd mu neumožnil do konania

na miesto žalobcu vstúpiť). V prípade, že v čase vydania rozhodnutia súdu skutočný veriteľ nie je stranou sporu - je to dôvodom na zamietnutie žaloby pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, nie však z dôvodu uplynutia premlčacej doby. V prejednávanej veci bola predmetom konania po celý čas od podania žaloby (resp. rozšírenia žaloby) až po vydanie posledného rozhodnutia odvolacieho súdu (a aj v tomto odvolacom konaní) tá istá pohľadávka. Nemohlo teda dôjsť k jej premlčaniu. Prípadná neúčast' veriteľa/dlžníka v konaní o uplatnenej pohľadávke v čase vydania súdneho rozhodnutia je pritom dôvodom

na zamietnutie žaloby z dôvodu chýbajúcej aktívnej/pasívnej vecnej legitímácie -

nie je to však dôvodom na zamietnutie žaloby z dôvodu (u)plynutia premlčacej doby.

13. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu navrhol, aby dovolací súd dovolanie žalobcu odmietol. Vo vzťahu k namietanému dovolaciemu dôvodu podľa ust. § 420 písm. f/ CSP poukázal na odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu (najmä na ods. 14 odôvodnenia), v ktorom je konkrétne uvedené, prečo odvolací súd považoval pohľadávku žalobcu za premlčanú. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP uviedol, že dovolateľ kladie nesprávne formulovanú právnu otázku, pretože náš právny poriadok nepozná pojem prerušenie plynutia premlčacej lehoty. Argumentoval tiež tým, že podľa ust. § 112 OZ je podmienkou neplynutia (spočívania) premlčacej lehoty nielen uplatnenie práva na súde, ale aj riadne pokračovanie v súdnom konaní. V danom prípade žalobca ako pôvodný veriteľ v súdnom konaní riadne pokračovať nemohol pre stratu aktívnej vecnej legitímácie, nakoľko pohľadávku predal so svojim podnikom a nadobúdateľ pohľadávky v konaní riadne nepokračoval a ani ju v inom konaní riadne neuplatnil.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom v súlade s ustanovením § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je potrebné zrušiť.

15. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti.

16. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane vyjadril záver, aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne, a v záujme právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd vo veci konať a rozhodnúť o veci samej, čo platí pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázky posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

17. Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

18. Podľa ust. § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

19. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

20. Ustanovenie § 420 písm. f/ CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných

ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“).

21. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k dovolateľom vymedzenému dôvodu zmätočnosti skutočne došlo.

22. Žalobca v dovolaní namieta, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu je nepreskúmateľné.

23. Z ustanovenia § 387 ods. 3 CSP a ust. § 393 ods. 2 CSP, upravujúcich náležitosti odôvodnenia rozhodnutí odvolacieho súdu, vyplýva, že odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami/námietkami uvedenými v odvolaní. Keďže ust. § 388 CSP o zmene rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolacím súdom osobitne neupravuje náležitosti odôvodnenia zmeňujúceho rozhodnutia, je potrebné vychádzať práve zo všeobecnej úpravy v ust. § 393 ods. 2 až 4 CSP a primerane z ust. § 387 ods. 3 CSP. Súčasne z čl. 3 ods. 1 CSP vyplýva, že každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s ústavou, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

24. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že sudy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

25. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

26. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne

aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany sporu

na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu

na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420

písm. f/ CSP.

27. Aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu

býť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav. Uvedené platí o to viac, ak ide o rozhodnutie, ktorým odvolací súd zmení rozhodnutie súdu prvej inštancie.

28. K námietke nepreskúmateľnosti súdnych rozhodnutí dovolací súd vo svojich rozhodnutiach vydaných po 1. júli 2016 odkazoval aj na závery zjednocujúceho stanoviska, ktoré prijal občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

3. decembra 2015 pod č. R 2/2016 podľa ktorého: „Nepreskúmateľnosť“ rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku.

Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Dovolací súd v tomto smere poukazuje na názor ústavného súdu vyslovený v uznesení sp. zn. I. ÚS 44/2021

z 26. januára 2021, vo vzťahu k aplikabilite stanoviska R 2/2016 po 1. júli 2016, v zmysle ktorého: „z ústavnoprávneho hľadiska, ako aj z hľadiska relevantnej judikatúry ESLP ťažko

bez ďalšieho prijať názor najvyššieho súdu vyslovený v jeho stanovisku R 2/2016, pretože

k podstatnej zmene v právnej úprave prípustnosti dovolania po 1. júli 2016 nesporne došlo, pričom nemožno odhliadnuť od skutočnosti, že rovnakú, ale ani obdobnú úpravu, ktorá bola obsiahnutá v § 241 ods. 2 písm. b/ OSP (tzv. iná vada), Civilný sporový poriadok vo vzťahu

k dovolaniu, resp. jeho odôvodneniu už výslovne ani neobsahuje. Aktuálnosť stanoviska

po nadobudnutí účinnosti novej právnej úpravy dovolania je preto potrebné chápať

v tom zmysle, že pokiaľ rozhodnutie odvolacieho súdu v podstatných bodoch nespĺňa požiadavky vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru v takej miere,

že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, zodpovedá táto okolnosť dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP. Včlenením formulácie o práve

na spravodlivý proces do textu zákona sa požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia neliberalizovali, ale naopak, sprísnil. K tomu pozri tiež rozhodnutie ústavného súdu

sp. zn. II. ÚS 120/2020.

29. Dovolateľ považoval rozhodnutie odvolacieho súdu za nedostatočne odôvodnené, keďže, z neho vôbec nie je zrejmé, kedy podľa odvolacieho súdu začala premlčacia doba plynúť, a ani to, kedy skončila. Namietal tiež, že odvolací súd

sa nevysporiadal s plynutím premlčacej doby počas obdobia od vydania rozsudku odvolacieho súdu sp.

zn. 3Cob/5/2017-340 zo 14. júna 2017, kedy žalobcovi bola právoplatným rozhodnutím príslušná pohľadávka priznaná.

30. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že konanie je postihnuté vadou zmätočnosti spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu takej intenzity, že zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP. V napadnutom rozhodnutí odvolacieho súdu skutočne absentuje odôvodnenie vo vzťahu k plynutiu premlčacej doby (okamihu začatia, ako aj okamihu uplynutia premlčacej doby),

a tiež vysporiadanie sa otázkou plynutia premlčacej doby tak, ako to v dovolaní namieta dovolateľ. Odvolací súd síce v odôvodnení napadnutého rozhodnutia popísal jednotlivé časové súvislosti, ktoré považoval za zásadné pre rozhodnutie o vznesenej námietke premlčania: „spoločnosť GRYF - reklamné štúdio, s.r.o., od uzatvorenia zmluvy o predaji podniku z 30. decembra 2010 ... vedela o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. ...

Právo spoločnosti GRYF reklamné štúdio, s.r.o., na zaplatenie náhrady škody vo výške 61.542,16 eura, sa tak podľa názoru odvolacieho súdu premlčalo, pretože nebolo uplatnené v lehote stanovenej v ustanovení § 100 ods. 1 a § 106 ods. 1 a 2 OZ. Táto spoločnosť už na žalobcu 25. novembra 2019 previedla len premlčanú pohľadávku.“, avšak takéto odôvodnenie nemožno (v okolnostiach tohto prípadu) považovať za dostačujúce a presvedčivé z hľadiska jeho preskúmateľnosti.

31. Jednoznačnosť záveru súdu o (ne)dôvodnosti námietky premlčania,

resp. o (ne)existencii žalovaného nároku, je zásadnou požiadavkou. Súd preto musí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce pre záver, že uplatnené právo je premlčané.

Pôjde najmä o zistenie začiatku plynutia a skončenia premlčacej doby, teda skutočností, ktoré odôvodňujú konštatovanie, že uplynula premlčacia doba, ako aj o skutočnosť, že uplynula márne, t. j. že oprávnený svoje právo neuplatnil. Skutkové zistenia teda musia byť takého charakteru a musí z nich jednoznačne vyplývať, že námietka premlčania je dôvodná a právo

je premlčané, a preto ho súd nemôže priznať. Uvedené skutočnosti musia byť zrejmé z odôvodnenia rozhodnutia. (porovnaj Ovečková, O. Premlčanie v obchodnom práve. Bratislava: Wolters Kluwer, 2015, s. 78 a 79)

32. Nosným argumentom pre záver o premlčaní žalovaného nároku bolo konštatovanie odvolacieho súdu, že na strane žalobcu vystupoval subjekt, ktorý nedisponoval aktívnou vecnou legitimáciou počas celého konania (od r. 2011 do r. 2019), pričom v čase

jej opätovného nadobudnutia (Zmluvou o postúpení pohľadávky z 25. novembra 2019) došlo k postúpeniu už premlčaného nároku. Z obsahu spisu je však zrejmé, že žalobca v čase podania žaloby aktívnou legitimáciou na podanie tejto žaloby disponoval. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na ust. § 112 OZ, resp. § 402 ObZ, upravujúce spočívanie premlčacej doby tak, že premlčacia doba veriteľovi prestáva plynúť (neplynie), pokiaľ svoj nárok uplatní na súde (a v konaní riadne pokračuje). Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nie je možné zistiť, ako sa odvolací súd vysporiadal s otázkou, či v prejednávanej veci stratou vecnej legitimácie žalobcu (ne)došlo k spočívaniu premlčacej doby, resp.,

či premlčacia doba (ne)prestala plynúť.

33. Rovnako, z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je možné vyvodiť,

akým spôsobom dospel odvolací súd k záveru o potrebe aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka (a nie ustanovení Obchodného zákonníka) vo vzťahu k premlčaniu žalovaného nároku. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že sporové strany, ako účastníci žalovaného právneho vzťahu, sú podnikateľmi, keďže žalobca a rovnako aj žalovaný v ňom vystupovali v rámci svojej podnikateľskej činnosti (§ 261 ods. 1 ObZ). Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia na jednej strane citoval (okrem ustanovení Občianskeho zákonníka)

aj ustanovenia Obchodného zákonníka týkajúce sa premlčania (ods. 12 napadnutého rozsudku), na strane druhej záver o premlčaní bez ďalšieho odôvodnil výhradne s poukazom na ust. § 100 ods. 1 a § 106 ods. 1 a 2 OZ.

34. V tejto súvislosti sa dovolaciemu súdu žiada poznamenať, že hoci v danom prípade ide o uplatnenie nároku z tvrdeného zodpovednostného vzťahu, na ktorý súd prvej inštancie, pokiaľ ide o predpoklady vzniku nároku na náhradu škody (z deliktualnej, mimozmluvnej zodpovednosti), aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 415,

§ 420 ods. 1 a 3 OZ), je aj napriek tomu na tento vzťah možné nazeráť ako na vzťah obchodnoprávny (spadajúci pod režim Obchodného zákonníka). Z právnej doktríny vyplýva, že je tomu tak preto, že vzťah medzi povinným (tu žalovaným) a poškodeným (tu žalobcom) je vzťahom záväzkovým (§ 488 OZ), ktorý zároveň nestráca obchodnoprávny charakter

len z toho dôvodu, že skutková podstata náhrady škody použitá v prejednávanej veci

je upravená len v Občianskom zákonníku. (k tomu bližšie pozri Patakyová, M. a kol. Obchodný zákonník. Komentár. 5.vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2016, s. 1274 a Ovečková, O. a kol. Obchodný zákonník. Komentár. Diel 2. Tretie vydanie. Bratislava: Iura Edition, 2012, s. 295 a nasl.) Rozhodujúcim kritériom pre určenie právnej úpravy, ktorou sa bude právny (zodpovednostný) vzťah spravovať, je práve charakter právneho vzťahu. Pokiaľ vzťah medzi podnikateľmi napĺňa predpoklady uvedené v § 261 ObZ, ide o obchodnoprávny záväzkový vzťah, ktorý sa, pokiaľ ide o skutkovú podstatu zodpovednosti za škodu, bude riadiť Občianskym zákonníkom, neprestáva však byť obchodnoprávnym vzťahom.

Jeho charakter sa nemôže meniť v závislosti od toho, či sa naň aplikuje právna úprava Občianskeho alebo Obchodného zákonníka. Za obchodnoprávny vzťah ho klasifikuje jedine splnenie požiadaviek, ktoré na obchodnoprávne vzťahy kladie Obchodný zákonník. Obchodnoprávny vzťah sa nemôže zmeniť na občianskoprávny len preto, že pre nedostatok právnej úpravy v Obchodnom zákonníku sa bude naň aplikovať Občiansky zákonník

na základe § 1 ods. 2 ObZ. Skutočnosť, že príslušná zodpovednostná skutková podstata

nie je zahrnutá do právnej úpravy Obchodného zákonníka ešte neznamená, že sa musí v týchto prípadoch aplikovať aj právna úprava premlčania upravená v Občianskom zákonníku. (pozri Ovečková, O. Premlčanie v obchodnom práve. Bratislava: Wolters Kluwer, 2015, s. 123)

35. Keďže odvolací súd náležitým spôsobom svoje rozhodnutie neodôvodnil tak,

aby dalo odpoveď na všetky podstatné (skutkové a právne) otázky súvisiace s predmetom rozhodovaného sporu, je potrebné ho z uvedených dôvodov považovať (v okolnostiach rozhodovaného sporu) za nepreskúmateľné v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalobcu ako strany sporu na spravodlivý proces a konanie tak bolo zaťažené vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f/ CSP. V uvedenej časti bolo preto dovolanie žalobcu nielen prípustné, ale aj dôvodné.

36. Dovolateľ ďalej namietal nesprávny postup odvolacieho súdu, ktorým nepripustil zmenu účastníka konania na strane žalobcu (GRYF reklamné štúdio, s.r.o.).

37. Dovolací súd v tomto smere primárne poukazuje na to, že dovolanie prípustné podľa ust. § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie,

v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Ak dovolateľ uvedeným spôsobom nepostupuje, dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435,

čo je dôvodom pre odmietnutie podaného dovolania podľa ustanovenia § 447 písm. f/ CSP.

38. Ak v dovolaní nie je jednoznačne uvedené, v čom konkrétne spočíva dovolateľom tvrdená vada zmätočnosti, dovolací súd, na rozdiel od právnej úpravy účinnej

do 30. júna 2016, nie je oprávnený nahrádzať pasívu dovolateľa, resp. nahrádzať úkony, ktoré bol povinný uskutočniť jeho právny zástupca ako osoba znalá práva a hľadať v texte dovolania, prípadne v predloženej spise, čo by prípadne mohlo predstavovať vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 CSP (k tomu pozri rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/19/2017).

39. Dovolací dôvod je vymedzený v súlade s ustanovením § 431 ods. 2 CSP

iba v tom prípade, ak dovolateľ v dovolaní výslovne uvedie, akým konkrétne špecifikovaným procesným postupom, ktorý považuje dovolateľ za nesprávny, mu odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom je nevyhnutné, aby dovolateľ špecifikoval, aké konkrétne jemu patriace procesné práva mu odvolací súd (prípadne aj súd prvej inštancie) svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať.

40. Žalobca v dovolaní tvrdil, že odvolací súd napriek návrhu podanému v súlade s príslušnými právnymi predpismi nepripustil vstup nového veriteľa (GRYF reklamné štúdio, s.r.o.) do konania, dopustil sa toho, že svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil spoločnosti GRYF reklamné štúdio, s.r.o. a tiež žalobcovi, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu ich práva na spravodlivý proces, pričom z dovolania nie je vôbec zrejmé, realizácia akých procesných práv mala byť žalobcovi postupom odvolacieho súdu znemožnená. Na základe uvedeného možno uzavrieť, že dovolateľom uplatnený dôvod podľa ust. § 431 CSP nie je vymedzený spôsobom uvedeným v ustanovení § 431 ods. 2 CSP.

41. Odhliadnuc od uvedeného dovolací súd poukazuje na názor prezentovaný v odbornej literatúre vo vzťahu k prípustnosti námietok o procesnom nástupníctve v opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam vo veci samej, v zmysle ktorého: „ak účastník nevyužil možnosť podať opravný prostriedok proti uzneseniu súdu o návrhu žalobcu či tretej osoby podľa ust. § 92 ods. 2 (OSP - pozn. dovolacieho súdu) v tom procesnom štádiu, keď takéto uznesenie bolo vydané, resp. vyhlásené či doručené, nemôže v opravnom prostriedku proti rozhodnutiu vo veci samej (spravidla rozsudku) argumentovať nenáležitou (skutkovou nepodloženou či právnou nedostatočnosťou) rozhodnutia prvostupňového, prípadne v dovolacom konaní aj odvolacieho súdu. Inak povedané, dochádza k procesnej konzumpcii práva iniciovať opravné konanie v parciálnej veci procesného nástupníctva, a to márnym uplynutím lehoty určenej na podanie opravného prostriedku (spravidla odvolania) proti uzneseniu súdu podľa ust. § 92 ods. 3 (OSP - pozn. dovolacieho súdu).“ (Števček, M. In. Števček, M., Ficová, S. a kol. Občiansky súdny poriadok. I. diel. Komentár. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 321) Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca (zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom) rozhodnutie odvolacieho súdu z 2. februára 2012, č. k. 3Cob/197/2011-186, ktorým odvolací súd návrh na zmenu účastníka konania na strane navrhovateľa zamietol, napadol odvolaním (namiesto procesne správneho podania dovolania), ktoré bolo uznesením odvolacieho súdu z 11. júna 2012, č. k. 3Cob/197/2011-205, odmietnuté ako procesne neprípustné [viď uznesenia najvyššieho súdu č. k. 1Obdo/27/2014-322a z 10. júna 2015 a č. k. 1Obdo/30/2015-325 z 22. novembra 2016 (bod 34)]. Podaním neprípustného opravného prostriedku tak nastal stav, akoby opravný prostriedok ani nebol podaný, keďže súd rozhodujúci o tomto opravnom prostriedku sa týmto vecne nezaoberal a ani zaoberať nemohol. Z uvedeného je zrejmé, že sám dovolateľ, nesprávne zvoleným procesným postupom (podaním odvolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o zmene účastníka konania), zapríčinil stav, ktorý v dovolaní pripisuje odvolaciemu súdu a ktorého nápravy sa v dovolacom konaní vo veci samej dožaduje. Dovolaciemu súdu preto neostávalo v týchto súvislostiach iné, ako v podrobnostiach odkázať na už vyššie uvedené rozhodnutia najvyššieho súdu, vydané v tomto konaní.

42. Keďže však dovolateľ dôvodne namietal existenciu vady zmätočnosti podľa ust. § 420 písm. f/ CSP, z hľadiska nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, je jediným možným prostriedkom nápravy zrušenie napadnutého rozsudku (§ 449 ods. 1 CSP) a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 450 CSP), ktoré už bude zodpovedať požiadavkám spravodlivého súdneho procesu a bude obsahovať odpovede na všetky pre rozhodovaný spor podstatné (skutkové a právne) otázky. Úlohou odvolacieho súdu bude a priori posúdiť, pod aký právny režim spadá žalovaný právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným a následne sa (preskúmateľným spôsobom) vysporiadať s námietkou premlčania vznesenou žalovaným a proti argumentáciou žalobcu, so zohľadnením konkrétnych okolností posudzovaného prípadu.

43. Pre ďalšie konanie a rozhodovanie odvolacieho súdu považuje dovolací súd za potrebné vo všeobecnej rovine uviesť niekoľko poznámok k pojmu totožnosť pohľadávky, ktorým k námietke premlčania argumentoval dovolateľ. Samotná pohľadávka je v právnej úprave definovaná ako právo veriteľa na plnenie od dlžníka. Tomuto právu zodpovedá oproti nemu vzniknutá povinnosť dlžníka splniť záväzok veriteľovi (§ 488 OZ). Záväzky vznikajú aj zo spôsobenej škody (§ 489 OZ). Právo konkrétneho veriteľa na plnenie (pohľadávku) od konkrétneho dlžníka vzniká z určitého záväzkového vzťahu, ktorý je vymedzený jeho subjektami, predmetom a obsahom. Čo do subjektov je záväzkový právny vzťah v zásade vzťahom veriteľa a dlžníka, čo do predmetu ide o splnenie záväzku a čo do obsahu ide o súhrn subjektívnych práv a povinností účastníkov záväzkového právneho vzťahu. Od pohľadávky ako práva na plnenie je potrebné pojmovo odlišiť právny nárok ako súdne vymáhatelné právo. „Pohľadávka sa stáva nárokom od jej splatnosti (actio nata) a ak nezaujíma inak, prestáva byť nárokom jej premlčaním, kedy sa transformuje na naturálnu obligáciu za predpokladu, že námietka premlčania bola riadne vznesená“. (Števcík, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník II. § 451 - 880. 2. vydanie. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2019, s. 1831). Právny nárok, ako (podľa Š. Lubyho) „oprávnenie na použitie všetkých prostriedkov daných procesným právom na nútené uplatnenie pohľadávky pomocou súdu“, uplatňuje na súde konkrétny veriteľ, teda subjekt, ktorý preukazuje, že mu patrí (hmotné) právo na plnenie (pohľadávku), t. j. subjekt s vecnou legitímáciou v spore. Len vo vzťahu k tomuto subjektu, t. j. veriteľovi pohľadávky, je možné v konaní skúmať a zodpovedať, v skutkovej a právnej rovine, či ním uplatnený nárok tvorí premlčaná pohľadávka. Skúmanie vecnej legitímácie strany v spore má prednosť pred posudzovaním námietky premlčania. Z hľadiska spočívania premlčacej doby je významný tak okamih začatia súdneho konania ako aj riadneho pokračovania v konaní (§ 112 OZ). Odborná literatúra (napr. prof. O. Ovečková) uvádza, že aj keď Obchodný zákonník výslovne nezodrazňuje, že podmienkou na zastavenie plynutia premlčacej doby je riadne pokračovanie v začatom konaní, je zrejmé, že aj v obchodných vzťahoch sa táto podmienka vyžaduje ako samozrejмый predpoklad spočívania premlčacej doby. (porovnaj Ovečková, O. Premlčanie v obchodnom práve. Bratislava : Wolters Kluwer, 2015, s. 225)

44. Vzhľadom na zrušenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v zmysle ust. § 420 písm. f/ CSP a vyššie uvedené dôvody tohto zrušenia, sa dovolací súd už ďalej nezaoberal prípustnosťou dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 CSP, nakoľko preskúmanie právneho posúdenia veci dovolacím súdom v danom prípade nebolo možné. Konštatované neúplné, nedostatočné, a tým nepreskúmateľné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, neobsahujúce relevantný právny záver, ktorého správnosť alebo nesprávnosť by mohol dovolací súd v tomto štádiu dovolacieho konania vecne preskúmať, to neumožnilo.

45. V ďalšom konaní je odvolací súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v tomto uznesení (§ 455 CSP).

46. O trovách pôvodného konania a dovolacieho konania rozhodne odvolací súd (§ 453 ods. 3 CSP).

47. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.